

Bestyrelsesmøde

Naturnationalpark Fussingø

Referat

Mødenr.:	10
Dato:	21. august 2025 kl.17.30-20.00.
Deltagere:	Katrine Fruelund, Bestyrelsesformand Anders Ladefoged, Dansk Orienteringsforbund Bodil Sørensen, Dansk Ride Forbund Anna Feldberg Marsbøll, Fussingø Ride- og Køreforening Anton Christensen, Fussing Sø Bådelaug Ove Hessellund Pedersen, Friluftsrådet Henrik Hornum, Spejderne Christian Halgreen, Danmarks Naturfredningsforening Inger-Lise Mørup, Fussingøgruppen Karen Lagoni, Randers Byråd Egon Thomassen, Brugerråd for Naturstyrelsen Kronjylland. Solveig Topp, Danmarks Idrætsforbund Anette Jellesen, Badepladsen Fussingø Peter Styrbæk de Lasson, Naturnationalpark Fussingøs Venner Matilde Raahede, Naturstyrelsen Kronjylland. Lars Maagaard, Naturstyrelsen Kronjylland. Sara Maria Sörensson Gade, Naturstyrelsens hovedkontor.
Afbud:	Uffe Strandby, Naturstyrelsen Kronjylland Jane Østergaard, DGI Christian Rothmann, Danmarks Cykle Union Finn Brødløs, Øster Bjerregrav og Over Fussing Beboerforening Jens Bonde Poulsen, Dansk Ornitologisk Forening Lene Stentoft, Brugerlaug Fussingø Thea Glad, Ålum og Omegns Beboerforening
Sted:	Naturskolen Fussingø

Dagsorden punkter:

1. Velkomst - ca. 5 min.
2. Status på dyrene og etableringstiltagene i Naturnationalpark Fussingø – ca. 10 min.
3. Orientering om indvielsen samt bestyrelsens refleksioner herom – ca. 15 min.
4. Gennemgang af evalueringer i naturnationalparken – ca. 10 min.
5. Drøftelse af oplæg til bestyrelsens evaluering. Gruppearbejde inkl. spisning. – ca. 75 min.
6. Brugerundersøgelse og formidlingstiltag (skilte og foldere) i NNP Fussingø 20 min.
7. Tilbage melding fra arbejdsgrupperne – ca. 10 min.
8. Evt. og næste møde – ca. 5 min.

Referat:

Pkt. 1: Velkomst.

Formand Katrine Fruelund bød velkommen til bestyrelsesmødet, der er det første efter indvielsen af naturnationalparken. Formanden takkede bestyrelsen for hjælpen ved indvielsen og bød velkommen til Annette Jellesen, der ny repræsentant for foreningen Badepladsen Fussingø.

Pkt. 2: Status på dyrene og etableringstiltagene i Naturnationalpark Fussingø.

Matilde Raahede orienterede om status for stude og krondyr i naturnationalparken. Herunder, at de månedlige dyrelægetilsyn ved både egen og Fødevarestyrelsens dyrlæge er gennemført. Studene har det godt og er ved godt huld. Krondyrene har det godt og har fået kalve. Dyrene bevæger sig rundt i naturnationalparken og følges bl.a. via gps.

En række naturgenopretningstiltag er pt i gang. Matilde fortalte, at denne fældningssæson (henover vinteren) er sidste år med naturgenopretningsfældninger i projektet, og at de fældninger, der gennemføres i forbindelse med etablering af naturnationalparken, har et omfang, der er mindre, end det hidtidige omfang af skovninger i naturnationalparkområdet (Indskovene).

Pt. gennemføres fældning og udtag af nåletræer fra Nordamerika, som skaber plads til de hjemmehørende arter. Der er lagt en nyhed på hjemmesiden herom.

Senere på året gennemføres strukturfældninger i løvtræ, hvor de fældede træer bliver efterladt i skovbunden. Formålet er at nedbryde den ensartede skov og fremme en mere naturlig skovstruktur, skabe mere lys og dødt træ i skoven og skovbunden. Herudover gøres nogle udvalgte træer gamle før tid for at skabe levesteder for sjældne og truede skovarter. Der laves ligeledes en nyhed herom.

Derudover fortalte Matilde, at genopretning af naturlig hydrologi ligeledes sættes i gang snart. Dvs. grøftetilkastning, opgravning af drænrør mv. Dette vil vi ligeledes lave en nyhed om.

De planlagte tiltag vedr. friluftslivet, herunder planlagte skilte og faciliteter er under udførelse.

Bestyrelsen havde spørgsmål vedrørende træfældning, hydrologitiltag og om græsningstrykket er højt nok. Matilde fortalte at der jo er startet forsigtigt ud af hensyn til dyrevelfærden med 40 stude og at den teoretiske bærevne, der er beregnet for arealet er 150 stude.

Se også Matilde Raahedes oplæg.

Pkt. 3. Orientering om indvielsen samt bestyrelsens refleksioner herom.

Naturstyrelsen takkede for den store hjælp fra en række bestyrelsesmedlemmer og deres organisationer til indvielsen. På mødet blev vedlagte program fra dagen udleveret (bilag 1). Der deltog ca. 4-500 mennesker til indvielsen. Bestyrelsen gav en evaluering i grupper ved at komme med skriftlige noter til fælles opsamling.

Med opgaven: *Tre ting der fungerede godt, tre ting der var knap så gode og din overordnede mening.*

Besvarelserne er opsamlet i bilag 2 til referatet for dette møde.

Pkt. 4. Gennemgang af evalueringer i naturnationalparken.

Matilde Raahede gjorde opmærksom på, at det er relevant at huske, at der er en lang række evalueringer, overvågningsprogrammer og myndighedsmæssige rammer og tilsyn, som følger udviklingen i naturnationalparken.

Derefter gennemgik hun de evalueringer, som er lovet i naturnationalparkerne og nævnte nogle af de myndighedsmæssige tilsyn og overvågningsprogrammer, der gør sig gældende. Fx ift. §3 områder, Natura2000, biodiversitetsudviklingen i naturnationalparkerne samt for dyrevelfærd.

Derpå gennemgik hun særligt den evaluering, der er nævnt i dokumentet "Bestyrelser i Naturnationalparker", hvoraf det fremgår, at bestyrelserne i Fussingø og Gribskov *"skal have mulighed for at evaluere planerne et år efter åbning af de to naturnationalparker og få indflydelse på de samme elementer som bestyrelserne for de øvrige 13 naturnationalparker ved at indstille forslag til politisk stillingtagen"*.

Planerne var allerede myndighedsbehandlet, da bestyrelserne blev nedsat for de to parker. Derfor havde bestyrelserne i Fussingø og Gribskov alene mulighed for at komme med justeringer, der kunne rummes indenfor de eksisterende planer (projektbeskrivelse og forvaltningsplan). Bestyrelserne er sat sammen af repræsentanter fra de organisationer, der var repræsenteret i den lokale projektgruppe, som gik forud for bestyrelserne. Men derfor er der alligevel givet denne evalueringsmulighed af planerne et år efter indvielse. Ideen er, at bestyrelsen kan få indflydelse på de samme elementer, som bestyrelserne i de andre naturnationalparker, som ikke var nået så langt. Dvs. eksempelvis forslag om placering af friluftsfaciliteter, låger, ruteforløb, typer af friluftsfaciliteter, rydning af nåletræsbevoksninger, bekæmpelse af invasive arter, plantning af hjemmehørende træer samt give input til hegnslinjens specifikke placering og afgrænsning af naturnationalparken (se teksten i "Bestyrelser i Naturnationalparker").

Matilde gjorde opmærksom på, at evalueringen ikke skal være færdig et år efter indvielsen, men at man fx kan begynde drøftelser et år efter indvielse og færdiggøre en evaluering fx et halvt år herefter.

Se også præsentation fra mødet.

Pkt.5. Drøftelse af oplæg til bestyrelsens evaluering. Gruppearbejde inkl. spisning.

Katrine Fruelund indledte med at fortælle, at Christian Halgreen og Anna Feldberg Marsbøll har taget et initiativ til at starte op på processen for evaluering af naturnationalparken, og at de har udarbejdet et oplæg til evaluering, som blev sendt til bestyrelsen forud for mødet. Oplægget er ment som en inspiration til bestyrelsen til den kommende evaluering.

Katrine fortalte, at hun gerne vil lave et oplæg til evaluering af bestyrelsens arbejde, som kan drøftes på næste møde. Den del af Christians og Annas oplæg, der vedrører bestyrelsesarbejde, vil derfor blive taget op i den forbindelse. Katrine gjorde opmærksom på, at evaluering af bestyrelsens arbejde ikke behøver at vente til et år efter parken er indviet.

Aftenens dialog omhandlede input til proces samt emner til temadrøftelser, der kan lede til bestyrelsens evaluering.

Christian Halgreen og Anna Feldberg Marsbøll præsenterede deres oplæg, der indeholder følgende emner:

Bestyrelsesarbejde

Etablering af NNP

Beskyttelse

Friluftsliv/ besøg

Sikkerhed og tryghed for besøgende

Dyrevelfærd

De fysiske rammer

Punkterne er uddybet i bilaget udsendt til bestyrelsen.

Christian fortalte:

Et år efter åbningen skal der laves en evaluering, derfor bør der laves forarbejde til den evaluering. Vi forslår, at arbejde med emner, rammer og information. Dette kan være emner fra projektbeskrivelsen, eller andre emner, der kan tages op i evalueringen. Vi kan komme med indstillinger, der kan tages til efterretning hos Naturstyrelsen og/eller Miljøministeren, men vi kan ikke træffe beslutninger. Herefter motiverede han og Anna valget af emner.

Medlemmerne blev delt ud i fire grupper der kom med input og ønsker til processen omkring en evaluering af Naturnationalparken.

Gruppernes skriftlige forslag blev indsamlet til sammenskrivning i sekretariatet og fremgår af bilag 2.

Det blev besluttet, at sekretariatet samler inputtene og udarbejder et udkast til en plan for temadrøftelser, der kan lede til bestyrelsens evaluering. Udkastet til planen drøftes på næste møde. For at sikre at alle bestyrelsesmedlemmer har nået at give sine relevante input, kan man derfor sende sine input til sekretariatet inden 22. september. Udkastet sendes ud 14 dage før mødet, så medlemmerne kan nå at drøfte det med baglandet.

Pkt. 6. Brugerundersøgelse og formidlingstiltag (skilte og foldere) i NNP Fussingø.

Sara Maria Sörensson Gade fra Naturstyrelsens hovedkontor orienterede om en gennemført brugerundersøgelse på Naturstyrelsens arealer og de generelle udviklingstiltag i Naturstyrelsens formidlingsarbejde. Brugerundersøgelsen viste blandt andet at ikke-digital formidling eksempelvis skilte og rutevejledning er fortrukket blandt brugerne.

Undersøgelsen har via forskellige metoder undersøgt den brede målgruppes brug af og ønsker til Naturstyrelsens formidlingsprodukter. Brugerne har fokus på formidling af ruter, tilgængelighed og naturen på konkrete steder. Naturstyrelsen har også været nysgerrig på kobling mellem den digitale formidling og de konkrete steder.

Formidlingen skal være overskuelig og intuitiv for at fungere bedst.

Naturstyrelsens nye tiltag vedr. formidling er et nyt skiltekoncept (særligt kortet) samt en ny folder over Naturnationalpark Fussingø, hvor den nye viden er integreret. I løbet af efteråret vil der iværksættes en mindre brugerundersøgelse i Fussingø ift. de nye skilte og folderen.

Bestyrelsen ønsker at folderen kan findes i byen eksempelvis på biblioteket. Naturstyrelsen afventer at videredistribuere folderen til den testet af brugerne.

Der blev spurgt, om ikke der bør være skilte for de kørende om, at der er fritgående dyr på vejene ind til Fussingø. Matilde fortalte, at asfaltvejene er kommunale, og at skiltning er fastsat af vejmyndigheden (kommunen) sammen med politiet. Naturstyrelsen har på besigtigelser i forløbet også spurgt hertil, men har forstået logikken fra myndighedernes side således, at det er hastighedsbegrænsningen (skilte med 40km hastighedsbegrænsning), der gør, at man ikke skiltes med dyr, da man ved overholdelse bør kunne nå at stoppe.

Kommentarer fra bestyrelsen:

En bemærkning til den nye folder er, at de eksisterende stier ikke er tydeliggjort.

Et forslag er, at det kommunikeres ud hvor der er tilgængelig adgang for eksempelvis kørestolsbrugere.

Sekretariatet sender en invitation til hele bestyrelsen til et møde med formidlingsgruppen samt de øvrige, der er interesserede i foldere og skilteformidlingen. På mødet drøftes input til de nye foldere, det nye kort og skiltene i Naturnationalparken.

Sekretariatet orienterede derudover om, at

- Der starter en studerende i retorik i praktik som skal bidrage med at lave den landskabshistoriske vandrerute færdig.
- Naturstyrelsen afholder nat i naturen sammen med en række foreninger i Fussingø den 6. og 7. september. Se mere på <https://natinaturen.dk/>
- Der er afholdt en vandring i naturnationalparken den 14. august, hvor der var ca. 50 deltagere. Der er flere ture i pipelinen inklusiv nogle mere tematiserede ture.

Naturstyrelsen vil også gerne holde en tur for bestyrelsesmedlemmernes organisationer og grupper, som I repræsenterer (ryttere, MTB/Cykling, vinterbadere, spejdere, etc.). På de ture kan der være fokus på relevante emner for jer. Tanken er, at I selv kunne stå for en del af arrangementet (kombinerer med et foreningsmøde eller en ride- eller cykeltur eller overnatning, bålhygge og mad på Damager el. lign), og vi kunne så komme og fortæller om naturnationalparken eller guide en tur. Hvis der er interesse herfor så kontakt sekretariatet.

Pkt. 7. Tilbage melding fra arbejdsgrupperne – ca. 10 min.

Formidlingsgruppen der blandt andet arbejder med Kalvestalden berettede om deres inspirations-tur til Hald Ege og formidlingen der.

Pkt. 8. Evt. og næste møde.

Kommunen har i en årrække forberedt at omdanne det tidligere stadion i Ålum (Ålum sportsplads) til Ålum Outdoor. Ambitionen er at skabe et naturligt samlingssted/mødested til at understøtte alle de forskellige outdoorbrugergrupper. Planen er, at der både skal etableres faciliteter til ophold (bål-hytte/madpakkehus), vaskeplads til MTB, naturlegeplads og simple toilet og omklædningsforhold. Realdania har nu støttet projektet med et hus, de kalder "Mødesteder".

Næste møde holdes torsdag den 23. oktober kl. 17.30-20.00.